

Dimadul

EXEMPLARUL

2

L E I

Abonament:
120 Lei anual, 60 Lei pe 6 luni.
Publicăm anunțuri și reclame.

CULTURAL, ECONOMIC, SOCIAL ȘI POLITIC INDEPENDENT
Apare săptămânal. — Redactor: OVIDIU HULEA.

Redacția și administrația:
Strada Mihai Viteazul No. 1.
— Casina Română —

INGRIJORĂRI

Campaniile electorale pe vremea stăpânirii ungurești erau zile de mari lupte. Tot ce avea nația română mai select se ncolona în bălălie; lipseau din ea doar trădătorii. Pe lângă toate ispitele cu care erau împrejmuiți Românii cu drept de vot, ei rezistau în mod eroic. Purtate în acest spirit național, alegerile se și soldau totdeauna c'un câștig încontestabil: cu cimentarea tot mai indestructibilă a sentimentelor de solidaritate națională.

Cu cât regret n'am constatat noi dispariția, îndată după Unire, a acestei atmosfere sufletești! Nu suntem, de sigur, atât de naivi, ca să cerem luptelor politice, în care se desbat chestiuni mari, ca ele să fie purtate într'un spirit de îmbrățișeri languroase, dar cred că putem afirma, că aceste lupte au fost duse într'un spirit mult prea scăzut, am putea zice, aproape nedemn de vremile mari prin care am trecut. Căci lupta politică, dela înălțimea principiară a programelor, s'a coborât la cele mai urile personalități. Și'n această pălmasă înclestare nimeni n'a fost cruțat. Mai ales trepădușii politici și-au făcut de cap și-alături de ei o presă alimentată cu mijloace încelășănile în vremea neutralității, au dat luptei politice acea sinistră și revolta-

toare orchestrație pe care au utilizat-o adese împotriva noastră, dușmanii noștri de peste hotare. Mai adăugați la această ponegrire și înjosire de oameni, fâgăduelile deșanțate, care au inundat satele și au uluit sufletul țăranilor, ca la urmă să-l pervertească din sinceritatea și din sentimentele de stimă cu care el era obișnuit să privească la intelectualii săi.

Ce taifun îngrozitor, ce amară depresiune sufletească, rămasă de pe urmele acestor campanii, care s'au succedat în aceeași tonalitate fundamentală, punând o variație doar în iscodirea altor apucături nedemne, menite să mai seducă încă odată, pentru o reușită momentană, sufletele naivilor.

Cât de mult ne-am fi bucurat dacă noua campanie electorală s'ar fi început sub zodia unei alte concepțiuni despre politică, despre mijloacele cu care trebuie făcută, dacă, în sfârșit, ea s'ar fi făcut c'o seninătate oarecum academică, într'un spirit de respect pentru adevăr, din o preocupare adevărată pentru marile interese ale neamului și ale viitorului nostru. N'ar fi trebuit să uităm că anumite răni stau încă deschise sau se cicatrizează foarte încet și zgândăririle lor ar putea duce la o definitivă cangrenare a vieții noastre sufletești.

Și mai ales că nici împrejurările externe nu sunt de așa natură ca să ne permită o luptă politică de încordare extremă. Activitatea febrilă care se desfășoară de cele două mari axe: Roma—Berlin, Paris—Londra, dislocările politice care se intenționează sau se pregătesc, constelația europeană, cu sacrificii bănești uriașe pentru înarmări și pregătiri de războiu — toate acestea ar fi trebuit să surdineze patima politică și să lase un teren neutru pe care oamenii noștri politici și cei mari și cei mici să și poată întinde mâna, îndată ce campania electorală a luat sfârșit.

Câte lucruri mari nu așteaptă să fie soluționate, ceea ce nu se poate și nu-i îngăduit să se poată, nici prin monopolul guvernelor, cari s'ar izola de sfaturile sau controlul opoziției și nici prin o contrazicere anticipată a ori căruia act de guvernământ, care s'ar încerca și ar putea fi soluționat în mod fericit.

Ne doare inima când cetim cu câtă patimă se năpustesc oamenii politici — conducătorii — unul asupra altuia și ne întrebăm ce vor face combatanții grade inferioare, ca să distrugă, în ochii sătenilor, pe adversarii politici, când șefii procedează așa?! Nu ne-am mira dacă sătenii, într'o bună zi ar trece la fapte

Dar atunci mă întreb, mai este lupta aceasta electorală, sau viața politică o

Ce înseamnă a fi Român?

— Din cuvântarea ținută la 1. Dec. 1937. —

Inseamnă să mărturisești prin chiar această numire, origina ta nobilă și mândră de a fi păstrat un astfel de nume. Inseamnă să vorbești această limbă românească, limba care nu este numai urmașă directă a unei limbi vestite de mare cultură, ci și o limbă biruitoare, căci într'o luptă de secole cu dialectele slave și cu alte limbi, le-a învins pe teritorul său și le-a făcut roabele sale. Inseamnă să locuiești Țara Românească, țara pe care o forțare neîntreruptă de sute de ani a izbutit să o rotunjească puțin câte puțin până a adus o în forma de azi, cu munți, care sunt ai noștri, fiindcă noi le-am dat turmele de oi și doinele, cu dealurile care sunt ale noastre, fiindcă noi le-am împodobit cu grădini, vii și mănăstiri frumoase, cu câmpiile care sunt ale noastre, fiindcă noi le-am lucrat și destelinit an de an, cucerindu-le prin munca noastră și prin umărul nostru, cu Dunărea care e a noastră fiindcă noi i-am pus salbe de sate pe amândouă malurile și noi i-am cercetat apele și ostroavele, cu țărmul Mării care e al nostru, fiindcă noi l-am deșteptat la viață pe care nu a mai trăit-o din antichitate.

A fi Român înseamnă a fi suferit sute de ani și a se fi bucurat câteva clipe, a fi plâns atât, încât și cântecele să pară că plâng, a fi văzut neincetat distruse începuturile de cultură mai înaltă și totuși a le fi început din nou, a fi jefuit fără milă de toți sălbatecii și cu toate acestea, în vremuri de liniște a fi

dăruiț prîsos de hrană materială și sufletească vecinilor și chiar popoarelor mai depărtate, a fi fost în totdeauna izbit în clipele sfinte ale încercărilor de unire națională și cu toate acestea a fi ocrotit totdeauna începuturile de acest fel ale popoarelor din jur, a fi fost darnic în sărăcie și marinimos la izbândă.

A fi Român înseamnă a fi păstrat tenacitatea neamului nostru, acea vitalitate misterioasă și neseacă, care s'a putut îndoi, dar niciodată nu s'a frânt, curpen mlădios și tare acoperind în vesmântul său cu flori modeste și parfumate pădurea întregă, și mai ales a fi Român înseamnă a avea credința că toate aceste însușiri bune ale neamului nostru, pe care le putem arăta cu cinste oricui, n'au avut încă răgazul să se desfășure în deplinătatea lor, dar în numele cărora avem dreptul să cerem, libertatea de a le duce la desăvârșire, nu numai pentru gloria noastră, ci și pentru binele lumii întregi.

Așa dar, voi sunteți chemați să respingeți, nu sugestiunea înceată și des repetată, ducând la idee fixă, care nu mai ține seama de realitate, până se izbește de moarte prăbușind dureros o națiune, făcând-o să piarză și rezultatul bun al calităților sale pozitive. Dar nici tembelismul care își bate joc, prin nesimțirea sa, de darurile reale ale neamului și pământului românesc, așa ca la restriște să nu poată nici să-și afirme dreptatea sa evidentă.

Nu mândria și fanfaronada vorbelor atât de răsunătoare fiindcă sunt goale, ci încrederea temeinică în ce e bun, puternic și traianic, încrederea care dă siguranța gândului și

indeplinirea faptului, încrederea care ajunge la jertfa de sine pentru apărarea neamului.

Nu postulatul: între toate popoarele, cel mai dăruiț de Dumnezeu și poporul românesc. Nu ne vom socoti nici drept cei mai de seamă între vecinii noștri, dar hotărât, nici drept cei din urmă, cum au căutat atâția să ne convingă și cum am căutat să ne convingem și noi.

Postulatul nostru să fie: între toate popoarele care ne înconjoară în condițiunile în care am trăit și trăim, noi avem calitățile noastre care ne permit să stăm cu fruntea sus, gata de orice jertfă pentru patrie și să trăim viața cu cinste și cu frica de Dumnezeu.

Generațiile noastre și cele viitoare au datoria — ca după noi — să îndrepte ce se va dovedi greșit în munca noastră. Dar înainte de a judeca cei viitori.

Pe care nu-i cunoaștem.

Și totuși îi iubim...

să-și aducă aminte și cât am suferit noi cei bătrâni în sângele și în sufletul neamului nostru și la ce întâmplări mari am fost părtași. Să vă gândiți și la faptul că adevărurile vremilor vor înflori pe pământul fecundat prin gândul și simțirea noastră. Și poate atunci ne veți înțelege și ne veți iubi. Și vă asigurăm că noi vom odihni fericiți în bunul pământ care ne strânge pe toți la sânul lui. Vom odihni fericiți că ne-am silit să implinim datoria vremii voastre, lăsându-vă adevărați stăpâni în țara noastră, pe care o veți face cu munca voastră, o țară mândră ca soarele sfânt de pe cer.

Trăiască Patria Română.

Prof. Traian G. Zaharia.

deprindere utilă, binefăcătoare, de reformare a vieții sociale, o mergere înainte, sau numai un fel de stămpărare a instinctelor, prin explozia lor periodică.

Să iea aminte fiecare om politic, care pleacă la drum că țara a suferit de-ajuns de urmele unui politicianism mercenar și că orice act, care încoardă peste limită sufletul românesc, este nu numai un act negativ, urit, demn de disprețul fiecărui suflet conștient, ci și o crimă, care mai de grabă sau mai târziu va fi înfierată și pedepsită după cum se cuvine.

UN APEL

Se apropie sf. Praznic al Nașterii Mântuitorului Isus. Praznic ce revărsă o rază de mângâiere și bucurie dela palatul luxos al bogatului până la ultima colibă a săracului.

Datoria noastră de creștini buni este să facem să se resimta bucuria acestui praznic sfânt și în inima celui mai crud făcător de rele ce zace în fundul temnițelor.

În acest scop, contând neapărat pe sprijinul oamenilor buni, aranjez de sărbători un pom de crăciun constând din diferite daruri ce mi s'au anunțat până acuma și mi se vor anunța de aici înainte. O cămașă, o haină, o flanelă, o carte de rugăciune, o carte, ori un obiect pentru sf. Biserică, care este aproape goală, alte cărți folositoare, istorice și morale, toate vor fi un motiv de o caldă bucurie al acestor nenorociți. Va fi o dovadă pentru ei, că societatea prin aceste mici și neînsemnate daruri, făcute în numele lui Christos, nu dorește moartea, distrugerea acestui nenorocit, ci mai vârtos dorește vindecarea lui și întoarcerea lui cât mai curând și cât mai îndreptat în rândurile sale.

Nu judecați greșit pe cel ce au apucat pe panta prapăstioasă a păcatelor zicând: »Cine l'a pus să facă rău, cine l'a trimes la temniță? poate tu însuși atunci când mâna lui tremurătoare și glasul lui slăbit îți cerea mila ta, îți cerea lucru ca să trăiască și tu îi închideai ușa în nas, căci te conturba dela o petrecere poate cu prieteni și așa făcând unul și altul l-au dus prin instinctul puternic de a lupta pentru existență, de a recurge la fapte ce se ciocneau cu legea.

Isus a zis: »În temniță am fost și m'ați cercetat, bolnav am fost și m'ați vindecat, gol am fost și m'ați înbrăcat... luați răsplata ce o bine meritați«, iar celor ce n'au făcut acestea le va zice »Blestemaților!« Să venim, să reparăm o greșală ce am fi făcut în viață cu unul sau altul din acești nenorociți. Să ne coborim la Christos în fundul temniții, căci el a venit acolo să-l găsească pe tălharul răstignit dea dreapta Lui la care să-i poată spune cuvântul de dragoste și iertare supremă »Astăzi vei fi cu mine în raiu«. Să-i cercetăm căci pe El îl cercetăm, să le vindecăm durerile sufletești ce o viață vitregă cu fier roșu a intipărit în ei, să-i înbrăcăm, să le astupăm goliciunea mizeriei prin o cămașă, o flanelă, căci pe El îl înbrăcăm. Să dăm din prisosul nostru, ca bucuria ce o aduce blândul Prunc

Vox populi, vox dei

Suntem în preajma alegerilor. A alegerilor generale. La aceste alegeri sunt obligați — vot universal și obligator — să participe toți cetățenii României Mari.

Cu scopul precis, de a determina din sânul lor «factorii» cari să conducă, alături de Factorul Suprem, Regele, pașii României în viața pe care o are de trăit. Campania electorală se desfășoară cu mare furie, cu ardoare. În această atmosferă, se impune, fără să vrei, cu autoritate, necesitatea clarificării unei noțiuni, care flutură pe multe buze, dar care, nu cred, ca și-a găsit explicarea în toate capetele, proprietate de drept și de fapt, a respectivelor buze. Este noțiunea de «opinie» și mai pe larg «opinie publică.» Forma cea mai tipică sub care s'a manifestat această putere — căci vom vedea că este o putere — a fost acel dicton, din fruntea acestui articol: *vox populi, vox dei*, care era considerat pe acele timpuri, la Romani, strămoșii noștri, cari, la tot cazul, avem un *simț politic deosebit, ca o revelație divină*, manifestată prin vocea poporului.

Ca și astăzi, la toate popoarele, există această *opinie publică*, această putere, este ca dovadă, următoarea propoziție: »*Ce va zice lumea*« sau alta: »*trebuie să simți pulsu mulțimii*«. Opinie, în general, este «atitudinea pe care o ia cineva, față de o anumită problemă în discuție și care este *chestiune în ordinea zilei*» după cum spune d. C. Sudețeanu prof. universitar Cluj, în cartea sa: *Opinia publică*. O problemă, fiind în discuție, indivizii din societate iau parte la discuție, și-și formează fiecare o opinie. Din ciocnirea acestor opinii individuale ia naștere o opinie generală și generalizată, care este conștient aprobată de fiecare individ în parte și formează ceea ce se numește «*Opinie publică*».

Așa dar, opinia publică, este atitudinea pe care o ia o societate față de o problemă și anume aceeași atitudine să fie împărtășită de majoritatea membrilor acelei societăți, cel puțin. Zic, trebuie ca atitudinea pe care o ia o societate și mai ales față de o problemă politică de ordin național, să fie însușită de majoritatea membrilor, înțelegând prin majoritate, numărul cel mai mare de voturi exprimate pro sau contra. Dar, din discuția unei probleme, acceptând noțiunea de majoritate, înseamnă că avem o împărțire a societății în două tabere. Una «pro», alta «contra»: Care are mai multe voturi învinge, adică creează o opinie publică. Ce se întâmplă cu opinia formată de partea «minoră.» Dl. C. Sudețeanu spune — nu citez textual — că opinia publică este de aceeași natură cu majoritatea, cu alte cuvinte, deci, numai majoritatea are o «*opinie publică*». Mai mult, «*opinia publică este suprema putere*» deci majoritatea decide și cuvântul ei este fără replică. Când, totalitatea membrilor iau o atitudine unică, se creiază o «*opinie unanimă*» sau simplu «*umanitate*». Prin urmare, opinia publică este atitudinea pe care o ia o societate asupra unei probleme în discuție. Așa fiind, urmează că majoritatea prin crearea curentului de opinie publică exercită un control asupra factorilor însărcinați cu rezolvarea problemelor. Opiniei publice așadar, este o «*funcție de control social*» și factorii dela

«putere» trebuie să țină seamă, tot timpul de acest control neplăcut de cele mai multe ori. »*Ce va zice lumea*« este cred un corectiv în relația faptelor indivizilor unui societăți.

Opinia publică, este ca «un reflex al corelațiilor de fapte în care trăim» și prin urmare este o realitate de care *trebuie* să se țină seamă. Este: «oglinza majorității sociale». Prin propaganda electorală nu se urmărește altceva, decât crearea de opinie publică favorabilă ție, defavorabilă altuia. O să înțelegem acuma opinia publică asupra «*anumitor probleme în discuție*». Să fim sinceri: la noi și poate și la alții «*anumitele probleme*», sunt «o *singură problemă*». Este problema ajungerii la putere, sau, vulgar, la — ciolan — și pentru realizarea acestui «scop» se aruncă în discuție anumite «probleme de ordin social», cari formează așa numitele *programe* ale așa ziselor *partidele politice*. Care program creează o opinie publică mai puternică, sau cu alte cuvinte, întrunește majoritatea voturilor, învinge, iar dl proprietarul ajunge la putere.

Acuma se pune întrebarea firească, dacă oricare ar fi forma de guvernământ, factorii conducători sunt supuși opiniei publice sau nu. Pentru aceasta citez textual: Organizarea guvernământului reprezentativ într-o națiune modernă, nu are alt înțeles decât să ajungă a exprima cât mai fidel *voinea majorității și spiritul național*. Votul, și toate încercările de reformă electorală nu urmăresc decât aceasta — să se apropie cât mai mult aritmeticește de ceea ce psihologiceste gândește și voește națiunea în fiecare moment al consultării ei, în alegeri, asupra chestiunilor la ordinea zilei. Așa dar, votul este necesar. Consultarea națiunii din timp în timp e absolut necesară. Șeful trebuie să asculte de opinia publică pentru a putea îndeplini marile dezeritate naționale la ordinea zilei. Oricare ar fi forma de guvernământ, conducătorii trebuie să se supună puterii opiniei publice. Există, totuși, o formă de guvernământ, *guvernământul despotic*, care nu ține seamă de opinie publică. Într'un regim despotic, avem opinie publică, însă ea este *impusă*, ea nu derivă din *discuție*. Iată de ce am accentuat tot timpul asupra acestui cuvânt. Într'un regim despotic, nu se discută, totul se impune. Membrii societății își formează opinia însă și o înăbușe, căci nu are voie să gândească altfel decât ceea ce *urea Despotul*.

După cum vedem, opinia publică, se formează asupra unei probleme în discuție, problemă care poate fi și de ordin științific, dar mai ales de ordin politic. În adevăr, nicăeri, opinia publică nu este mai la ea acasă ca în politică căci: »*viața politică, prin ea însăși, în complexul funcțiunilor sociale, este o funcție reglatoare a vieții sociale*«.

Suntem în preajma alegerilor. Nu se știe, și nici nu se poate anticipa, care va fi rezultatul urnelor. Majoritatea va ridica la putere pe cine va crede de cuviință. Dar, în «domeniul politic *actualitatea* este realitatea imediată și rostul omului politic este să descifreze sensul adânc al acestei realități.» Iată ce se cere celui ce va fi alesul majorității. El, conducătorul, trebuie să guverneze

obiect de orice natură ar fi, chiar și un ban, o carte, o haină pentru pomul de crăciun, folositor pentru ei personal, pentru sfânta biserică pe care o susținem numai din puținul obol al lor.

Și atunci ați înfăptuit un act de milă creștinească și veți putea primi sentința supremului judecător... »Căci în temniță am fost și m'ați cercetat... fiți binecuvântați.»

Preot Dionisie Gog
confesorul Penitențiarului Aiud.

obiect de orice natură ar fi, chiar și un ban, o carte, o haină pentru pomul de crăciun, folositor pentru ei personal, pentru sfânta biserică pe care o susținem numai din puținul obol al lor.

Și atunci ați înfăptuit un act de milă creștinească și veți putea primi sentința supremului judecător... »Căci în temniță am fost și m'ați cercetat... fiți binecuvântați.»

Preot Dionisie Gog

confesorul Penitențiarului Aiud.

VINE!

O G O R U L
la Cinema Apollo.

ȘTIRI

TOAMNĂ.

*Cad frunzele toamnei pe câmpii
Și'n sufletul meu coboară... toamnă,
Se scutură în vânturi petalele aurii;
Spre îndălimi albastre
Nimic nu mă îndeamnă.
Nici cântece de paseri,
Nici murmur lin de vânt,
Le-a îmbrăcat pe toate
Al toamnei trist vestmânt.*

Iosif N. Frâncu.

■ **Ministrul de externe francez la București.** La trecerea trenului cu d. Delbos peste frontiera română, ministrul Francez a dat următorul mesaj: „Sosind pe pământul românesc, țin să adresez națiunii române salutul Franței și să-mi exprim bucuria mea de a mă găsi în această țară atât de scumpă și nouă tuturor Francezilor. Vizita pe care o fac are mai întâiu scopul de a mulțumi M. S. Regelui de a fi binevoit să ne onoreze prin prezența Sa la solemnitățile sărbătoarei noastre naționale dela 14 Iulie. Această vizită răspunde deasemeni vizitei făcute la Paris de către prietenul meu d. V. Antonescu și de alte personalități proeminente românești. Este deasemeni inspirată de către voința guvernului francez de a menține în circumstanțele actuale ale politicii internaționale, olegăură cordială cu un popor amic, a cărei politică se inspiră dela aceleași principii și de aceleași scopuri pacifiste. Voiajul pe care-l fac traduce grija constantă a guvernului Republicii Franceze, de a lucra pe plan internațional într-un contact strâns și în plină încredere cu toate țările amice în această colaborare a popoarelor însuflețite de aceleași ideale. Franța atașează un preț cu totul particular amicitiei franco-române, care se bazează pe o dragoste mutuală și constituie cea mai bună apărare a intereselor permanente a intereselor acestor două națiuni și a păcii”. IVON DELBOS

■ **O carte a dlui Titulescu despre problemele externe.** D. N. Titulescu — afirmă ziarul — va scoate înaintea de deschiderea Parlamentului, un volum în care va lămurii tratatul de alianță cu Franța, problema italiană, raporturile noastre cu Germania și pactul bilateral propus Germanilor de d. Titulescu pe care Reichull -a refuzat, tratativele cu Rusia și garanțiile Sovietelor asupra securității noastre teritoriale.

■ **Pimul ministru jugoslav la Roma** Puțin înainte de amiază d. Stoiadinovici, însoțit de ministrul Italiei la Belgrad, s'a dus la palatul Quirinal. La intrare în curtea palatului, un detașament de gardă cu drapelul și muzică, a prezentat onorurile militare. La întoarcerea din Palat d. Stoiadinovici a fost primit de șeful protocolului. Cu câteva minute mai târziu a sosit și d-na Stoiadinovici. Introdus de contele Santela primul maestru de ceremonii d. Stoiadinovici a fost primit de Regele-Împărat, și d-na Stoiadinovici de Regina-Împărăteasă. După audiență, d. Stoiadinovici a prezentat Regelui-Împărat personalitățile din suita sa. A urmat un dejun, la care, în afară de Regele-Împărat, și Regina-Împărăteasă și principesa Maria de Savoia, au participat d. și d-na Stoiadinovici, Ducele, contele Ciano, d. Medici de Vascelo, subsecretar la președinție, d. Bastianini, subsecretar la externe, ministrul Jugoslaviei pe lângă Quirinal, cu membrii legăției și atașaii militari, ministrul Italiei la Belgrad și membrii casei civile și militare a Regelui-Împărat, curtea Reginei-Împărăteasă și funcționarii superiori ai ministerului italian de externe. — Astă seară d. Stoiadinovici, însoțit de contele Ciano, a vizitat expoziția de romanitate d. Stoiadinovici cu d-na, însoțiti de contele Ciano și de d. Cristici ministrul italian pe lângă Quirinal s'au dus la expoziția textilă națională, unde au vizitat toate pavilioanele, admirând sforțările victorioase ale Italiei pentru realizarea autarchiei economice. După această vizită d. și d-na Stoiadinovici împreună cu contele Ciano și d. Cristici, au plecat la villa Modema.

■ **Dela societatea „Principele Mircea”.** Anunțăm cu bucurie, că s'a reluat seria ceaiurilor — pela familii, — în favorul «Societății Principele Mircea» din loc. Astfel în luna Octombrie s'a servit un ceaiu de către Dna Elena dr. Alexandrow, încasându-se frumoasa sumă de Lei 820.— În ziua de 30 Noembrie Dna Sofia dr. Moldovan a dat al doilea ceaiu din sezon, încasând importanța sumă de Lei 1650.— Majoritatea Doamnelor au răspuns invitației prin prezența lor, iar cele cari din diferite motive n'au putut participa și-au trimis obolul, dând astfel dovadă toate de spirit, de înțelegere și jertfă. Dnele Sofia dr. Moldovan și Elena dr. Alexandrow mulțumesc sincer tuturor atât pentru participare, cât și pentru obol.

■ **Rugăminte.** Locuitori străzii Morii fac călduros apel la organele superioare care sunt chemate a le apăra liniștea și posibilitatea de circulare să ia grabnice măsuri spre a interzice: măcelarilor de a mai duce vitele pe trotuar, circularea cu biciclete, roabe, căruțe etc. pe acest trotuar, conducerea convoiurilor de deținuți pe trotuar. Din cauza celor de mai sus copilașilor ce merg sau vin dela școală le este viața periclitată. (Un ofițer.)

■ **Un incident penibil.** În zilele trecute dl Fövényessy Birtolon, profesor la Colegiul Bethlen din Aiud, a avut de plătit un impozit la casieria orașului și cu ocazia aceasta s'a constatat că acest domn profesor, nu este în stare să rostească nici un singur cuvânt în limba română. *El singur a declarat, că nu știe nimic românește.* Noi credem că este imposibil ca un profesor dela un liceu din țara românească, fie liceul chiar și minoritar, nici astăzi să nu cunoască limba oficială. Sunt două posibilități: sau domnul Fövényessy Birtolon este incapabil să învețe limba română ceace nu putem presupune, fără să-l jignim, sau nu vrea să învețe și'n acest caz ar trebui tratat ca iredentist și iloyal. Nu putem tolera să mai fim sfițați de nimeni, iar dd. funcționarii dela Primărie sunt rugați să numai stea de vorbă cu domni cari îndrăznesc să spună, fără măcar să fi fost întrebați, că nu știu nici o vorbă românească.

■ **Concentrarea a două contingente de jandarmi.** Consiliul de miniștri luând în deliberare referatul d-lui ministru al internelor și având în vedere motivele din acel referat, prin jurnalul Nr. 3.708 a aprobat concentrarea, pentru măsuri de ordine publică, pe timp de 30 de zile, a oamenilor din contingentele 1933 și 1934 care aparțin jandarmeriei. Această măsură a fost luată în vederea alegerilor generale ce se efectuează la 20 și 22 ale lunii curente.

■ **D. Iunian a suferit o operație** Aseară, d. Iunian, a fost transportat la sanatoriul Elisabeta spre a fi operat de un flemon veriagmigdalian, consecința gripei acute contractate. Intervenția chirurgicală a fost executată de d-nii doctori Sergiu Stoicescu, V. Racoveanu și Tacke Frumușanu și a fost ușor suportată de pacient. Starea d-lui Iunian e în afară de orice primejdie. D-sa va trebui să rămână în casă timp de vre-o săptămână, după care își va putea relua activitatea. După operație, medicii au dat un buletin medical, cuprinzând cele de mai sus.

— **Jackie Brown este viitorul adversar al lui Toma Aurel.** Impresia pe care a lăsat-o compatriotul nostru Toma Aurel în matchul disputat la Londra contra lui John Mac Manus, este viu comentată de cercurile pugilistice londoneze și pariziene. Se știe că întâlnirea aceasta s'a soldat cu victoria lui Toma prin oprirea matchului în a noua repriză, iar surpriza a fost cu atât mai vie cu cât Mac Manus posedă un punch tot atât de «serios» ca și al lui Toma. Cu toate acestea el a fost trimis de șapte ori la podea și desigur ar fi fost k. o. Viitoarea partidă a lui Toma Aurel va avea loc la 13 Decembrie a. c., la Londra, tot la Național Sporting Club, când îi va fi opus Jackie Brown, fostul campion mondial la «muscă». După acest match, el va boxa la Paris, cum a declarat recent însuși conaționalul nostru, și vor fi în prim rând vizați: Al. Brown și Sanghilli, cari deasemenea sunt actualmente, în formă.

după indicațiile opiniei publice, căci asta-i arta politică, să știi să raportezi tot timpul, activitatea ta, cu opinia publică. «Arta politică, — căci politica este o artă — înseamnă a naviga între posibil și imposibil» Iată de ce «nimic nu înțrece în greutate și subtilitate nici o altă artă, arta de a fi pe culmea aspirațiilor poporului și să te îmbini armonios cu sufletul poporului». În rezumat: opinia publică, ea fiind rezultatul atitudinilor membrilor majorității, are putere de a ridica la rangul de dregător al statului pe un individ în care se oglindesc toate năzuințele majorității.

Sunt și astăzi state, care sunt guvernate în afară de opinia publică, sau chiar dacă au o opinie publică, aceasta este impusă. În aceste state, vox populi, vox dei, cu alte cuvinte opinia publică, nu mai formează «acea instanță fără drept de apel în hotărârile ei» ci, această instanță este integral cuprinsă în persoana conducătorului. La noi există o opinie publică, dar denaturată la forma de comentariu. Se comentează și atât. Și se trece cu o rapiditate extraordinară peste probleme vitale. Ar trebui, ca funcția de control social, de către opinia publică să se exercite în toată plenitudinea ei, spre binele Țării și a Națiunii noastre. Deaceea, noi cei mici, când auzim câteodată pe câte un conducător de masse, la noi sau aiurea, că opinia publică nu-l interesează, ne doare, căci, a lucra fără control pe spinarea Statului, oricât de cinstit și moral vei fi, comiți greșeli pe care Statul și nația le va ispăși.

I. V. Mehedinca
profesor.

Din Duminecă'n Duminecă

O poveste de Sf. Nicolae.

(După o poveste a mamei mele)

NINGE.

Bolta înstelată de safir translucid și cerne din nemărginire mrejele argintii asupra trunchiurilor smerite. Fulgii cad încet legănându-se în aer și acoperind totul într-o manilă de horbotă. În căsuța cea mică dela marginea orașului domnește o tristețe adâncă. Cele două fete ale gospodarului Toader, Ana și Elena stau amândouă pe pat și plâng. Și cum ar putea să nu plângă! Căci o soartă tristă le era hărăzită din acea zi, trebuiau să-și vândă trupul pe bani pentru a putea trăi. Câte lacrimi vor vărsa sărmanele fete, ca să-și poată câștiga hrana de toate zilele! De odată Ana se ridică și spuse celeilalte că este ajunul Sf. Nicolae și ar fi bine să se roage lui să le ajute, fiindcă Sfântul e ocrotitorul celor săraci și oropsiți.

Amândouă îngenunchiară plângând înaintea icoanei Sfântului Nicolae și se rugară. De odată icoana parcă se lumina, blânde ochii ai Sf. revărsară în sufletele celor două copile nevinovate o pace blândă, împăcătoare. Când se ridicară, avură parcă o lăcrărire de bucurie, de speranță. În curând adormiră și visară un vis frumos. Se făcă că erau bogate, aveau bani mulți și erau fericite...

Dimineața când se treziră, rămaseră uimite! La căpătâiul flecăreia era câte o pungă plină cu bani de aur, pe care scria: «Moș Nicolae». Ce bucurie pe bietele fete! Erau de acum scăpate din ghiarele păcatului și sărăciei.

Rugăminte lor fusese auzită la cer... Afară ninge încet și liniștit. Dar pretutindeni era fericire și bucurie, așa cum este și astăzi la Sf. Nicolae.

Emilia.

— **Viteză record.** În prezența mai multor experți francezi de cale ferată, s'a efectuat o călătorie de încercare cu trenul electric construit de firma «Breda», pus în serviciu regulat pe liniile italiene din luna Maiu. Electrotrenul a părăsit Roma eri după amiază, la orele 15,30 și a sosit la Napole la orele 17,14 realizând viteza comercială de de 130 km. pe oră. Pe parcursul dintre Roma și Sezze, pe o distanță de circa 70 km., electrotrenul a realizat viteza maximă de 201 km, pe oră, ceea ce pune căile ferate italiene în fruntea tuturor căilor ferate din lume.

— **Cinema Apollo Sâmbătă** la orele 5 și 9 Numai o singură zi. Opera senzațională. **ZÂNĂ PĂPUȘILOR** cu **MAGDA SCHNEIDER.** — **Duminecă** la 5, 7 și 9. Luni la ora 9 un film de groază. **MÂINILE LUI ORLAC** în rolul principal: **PETERLORRE.**

■ **Datoria publică a Franței a crescut 70 miliarde franci în 5 ani.** Ziarul „Le Temps” reproduce cifrele stabilite de raportorul comisiei parlamentare bugetare cu privire la creșterea datoriilor publice ale Franței. Totalul datoriei publice franceze a fost:

în 1933	—	299.899.000.000 franci
1934	—	318.955.000.000 „
1935	—	337.872.000.000 „
1936	—	355.107.000.000 „

Astfel fiind, datoria publică a Franței în cursul ultimelor 5 ani a sporit cu 70 miliarde franci. În cifrele de mai sus nu sunt închise datoriile departamentelor și comunelor și așa zisele „pensiuni viagere” ale cărora total se va cifra la 10.500.000.000 franci în 1938. Ministerul de finanțe crede a ști că deficitul bugetului 1937 va atinge suma de 7.150.000.000 franci.

Cronica sportivă

În clocotul propagandei electorale ce se duce pe întreg cuprinsul țării, s'a desfășurat în ziua de 1 Decembrie, cele două mari serbări naționale.

Aniversarea de 19 ani dela Unire, zi importantă în istoria neamului nostru, de oarece în aceasta zi sfântă s'au evidențiat toate virtuțile și calitățile vitale ale poporului român!

Aniversarea de 25 de ani a existenței Uniunii Federațiilor Societăților Sportive din România.

Această măreață și importanță solemnitate a fost prezidată de M. S. Regele Carol II. promovatorul uniunii și s'a desfășurat într'un cadru solemn dar simplu, cu aceeași simplitate cu care se manifestă sportul.

Miscarea sportivă în Țara noastră a avut de suportat în cei 25 de ani multe greutăți, pentru preîntâmpinarea cărora UFRS. a avut de făcut eforturi din cele mai mari.

Lupta dintre școală și biserică deoparte și cârciuma de alta, dusă înainte de războiu, s'a terminat cu victoria celei din urmă.

După războiu, țoiului de basamac i-a venit în ajutor și băta electorală.

Acestor ravagii, nu li se putea opune mai bine de cât organizarea UFRS. pe întinsul țării. Acesta este terenul de unde va țâșni regenerarea.

După unire, prin alipirea noilor provincii sporește cadrul UFRS. și azi sub conducerea ei se află 1000 de societăți sportive afiliate, care lucrează după un program bine stabilit și în care societăți sunt înregistrate cei 160.000 de membri legitimați.

Scopul urmărit este educația morală națională, patriotică și socială a întregului tineret românesc.

În cadrul acestor societăți crește și se dezvoltă Alteța Sa Marele Voevod Mihai, care datorită educației sale sportive — chiar încă la vârsta sa fragedă — se prezintă în forma unui tip de cetățean ideal, echilibrat și armonios dezvoltat.

În discursul rostit de M. S. Regele Carol II. ca încheiere arată:

„A trebuit cu răbdare și cu exemple vii să dovedim că sportul este un factor moral, un factor de energie și de propășire a neamului”.

Prezența M. S. Regele în fruntea sportului, ne umple sufletele noastre de bucurie și de nețărmurite nădejdi. E. B.

— **Se caută un conducător sau chiriaș pe data de 1 Februarie 1938 pentru restaurantul „Tigru” din Piața Reg. Ferd. 29** proprietatea Reuniuni Meseriașilor Români. Informațiuni la președintele Reuniunii Dl. Romul Lupeanu funcționar la Primărie, unde se pot vedea condițiunile. 1—5.

Dos. Nr. 840/927.

Ministerul Justiției COMISIUNEA DE VÂNZARE.

Dl Rudolf Gerzsabek supus cehoslovac de profesiune funcționar la CFR. domiciliat în com Teiuș, jud. Alba, născut în Brunoc, Cehoslovacia la data de 23 Iunie 1895, de religie rom. cat., venit — și stabilit — în țară în anul — a făcut la această Comisiune cerere de a i se acorda naționalitatea română, declarând că renunță la cetățenia cehoslovacă și la orice altă supusenie străină.

Conform art. 22 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică aceasta spre știința acelor care ar voi să facă vreo întâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege.

DELA ȘEFJUDECĂTORUL DIN AIUD
JUDEȚUL ALBA.

No. XIII. P. 65/1937 pres.

Publicațiune.

Subsemnatul dr. Aurel Moldovan Consilier Curtea de Apel șefjudecătorul judecătoriei mixte Aiud, în baza art. 6 L. adm. și art. 19 L. El. instiințez pe cei în drept ca în vederea alegerilor generale din 20 și 22 Decembrie 1937, alegătorii dela Camera și Senat din orașul Aiud, să se prezinte personal prevăzuți cu certificate de identitate la Judecătoria mixtă Aiud pentru a-și ridica cărțile de alegători în camerele și zilele următoare:

Alegătorii a căror nume se începe cu literile A—M. să se prezinte la șefjudecătorul dr. Aurel Moldovan în camera No. 18 în zilele de 13, 14, 15, 16 Decembrie 1937, începând cu oarele 9 a. m.

Alegătorii a căror nume se începe cu literile N—Zs. să se prezinte în camera No. 22 la dl Judecător Constantin Hogăș în zilele de 13, 14, 15, 16 Decembrie 1937 începând cu oarele 9 a. m.

Aiud, Ir 4 Decembrie 1937.

Șefjudecător, consilier:
Moldovan.

Incercați și o să vă convingeți
că numai la bodega

ONAC

veți găsi cele mai bune și ieftine vinuri, zilnic mezeluri proaspete de Sibiu și tot felul de aperitive, bere proaspătă etc.

Pâine, franzele și cornuri de prima calitate, coapte în brutăria proprie.

Nu uitați, faceți încercare.

Bodega și brutăria

ONAC

Piața Reg. Ferdinand No. 6

Numai și numai
la „**Mărgineanu**”

se servesc cele mai bune brânzeturi, mezeluri, unt, etc. precum și tot felul de beuturi spirituale.

Zinic bere proaspătă!

Dacă vrei o gustare bună, numai

la „**Mărgineanu**”

Str. Mihai Viteazul No. 16.

Rugăm pe Dnii abonați să binevoiască a achita abonamentul căci numai așa vom putea continua cu apariția gazetei dacă avem tot sprijinul abonaților.

Deasemenea rugăm și pe Dnii cari au făcut subscrieri și încă nu le au achitat să binevoiască a le achita.

MARE BUCURIE DE SĂRBĂTORI

1—3

puteți face familie Dvoastră cumpărând un

RADIO

PHILIPS,
TELEFUNKEN,
STANDARD
e t c.

în rate lunare dela **350 lei**

la

AUTO-RADIO-BUCUR.

ȚESĂTORIA CASNIRĂ DIN AIUD

ATENȚIUNE.

Aducem la cunoștința onor. public, că în str. Unirii No. 76 în casele proprii am deschis o țesătorie sub numirea de

„Țesătoria casnică aiudeană”

sub conducerea maestrului MÓDI IOAN. Aici se pot căpăta tot felul de țesături ca: măsurliță, șervețe, ștergare, clarciafuri etc. pe lângă prețurile originale de fabrică. Garantăm și despre păstrarea culorilor originale. Executăm și la comandă. Tot aici se angajează ucenici, ucenice, lucrători și lucrătoare. Cel pricepuți în această branșă se bucură de favoruri.

Rugăm să cercetați pentru a vă convinge.

Cu toată stimă:

4—5

Soția lui Aczél Béla.

Atențiunei

Elegant Vă îmbracă croitoria

„DASCĂL”

Piața Reg. Ferdinand

Cercetați prăvălia de coloniale și sticlărie

E. FENICHEL

unde găsiți tot felul de mărfuri, de cea mai bună calitate pe lângă cele mai convenabile prețuri. Tot felul de bomboane și decoruri pentru pomul de Crăciun, precum și orice articole de porcelan și sticlărie. Tot aici se găsesc și se execută tot felul de rame pentru tablouri, cu cele mai reduse prețuri.

Incercați și vă convingeți.

Cu toată stimă:

E. FENICHEL

P. Reg. Ferd. 25.

1—3